

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΔΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΕΝΔΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ταχ.Δ/ση : Αγ. Κωνσταντίνου 8
 Ταχ.Κώδικας : 102 41 ΑΘΗΝΑ
 Τηλέφωνο : 210-5215472,295,471
 FAX : 210-5223312
 E-mail : diefpros@ika.gr

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2016

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθ.: 18

ΠΡΟΣ:

Προϊσταμένους Διευθύνσεων όλων
 των Υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

ΘΕΜΑ: «Περί νομικής προστασίας και δικαιώματος αποζημίωσης υπαλλήλων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ».

Σχετικά με το θέμα, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Α) Σας κοινοποιούμε την υπ' αριθ. 2/2016 ατομική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρέχεται νομική προστασία από ασφαλιστικούς οργανισμούς, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης του αρμοδίου οργάνου τους, προς υπαλλήλους αυτών, που ενήργησαν προς το συμφέρον της υπηρεσίας και στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας, σε δίκες ενώπιον ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 20 του Ν.2556/1997, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 20 παρ. 5 του Ν.3846/10.

Από την εν λόγω γνωμοδότηση προκύπτει, καταρχάς, ότι, συντρεχουσών των προϋποθέσεων εφαρμογής της προαναφερόμενης διάταξης, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι **επί πάγια αντιμισθία** δικηγόροι του, καθώς και οι υπάλληλοι του Ιδρύματος απαλλάσσονται της υποχρέωσης προσκόμισης γραμματίου προκαταβολής των κατ' άρθρο 61 παρ. 1 και 2 του Ν.4194/2013 εισφορών.

Επιπλέον, για την υπεράσπιση ενώπιον ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων των ως άνω υπαλλήλων του Ιδρύματος, δεν οφείλεται, είτε από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είτε από τους ίδιους του υπαλλήλους, ειδική δικηγορική αμοιβή, όταν τη νομική κάλυψη αναλαμβάνουν εκπρόσωποι της νομικής υπηρεσίας του Ιδρύματος, άλλως **δικηγόροι, που συνδέονται με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας με το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.**

Ωστόσο, όταν δεν υφίσταται νομική υπηρεσία ή η υφιστάμενη αδυνατεί να εκπροσωπήσει τους υπαλλήλους, η υπεράσπιση των τελευταίων **δύναται να ανατεθεί σε δικηγόρο μη συνδεόμενο με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας με το**

ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Σ' αυτή την περίπτωση, **οφείλεται από το Ίδρυμα ειδική δικηγορική αμοιβή**, το ύψος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταβολής της οποίας ρυθμίζονται ειδικώς από τα δύο τελευταία εδάφια της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 20 του Ν.2556/97, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 5 του Ν.3846/10.

Β) Σας κοινοποιούμε τη διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 17 του Ν.3996/2011, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν.4144/2013 και το άρθρο 106 του Ν.4387/2016, σύμφωνα με την οποία οι υπάλληλοι των ελεγκτικών μηχανισμών της αγοράς εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, των οποίων η κινητή περιουσία ζημιώνεται ή καταστρέφεται ολοσχερώς ή εν μέρει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτών, **δικαιούνται αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.** Αν το αντικείμενο που καταστράφηκε ή υπέστη φθορές ήταν ασφαλισμένο, αξίωση αποζημίωσης κατά του Δημοσίου υπάρχει μόνο για το επιπλέον της ασφαλιστικής αποζημίωσης ποσό. Υποκατάσταση δε της ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρείας στα δικαιώματα του ασφαλισμένου για το καταβληθέν ποσό του ασφαρίσματος αποκλείεται.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για την εφαρμογή των προαναφερθέντων και την ενημέρωση όλων των υπαλλήλων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με ευθύνη Διευθυντών.

Συνημμένα:

Δεκατρία (13) φύλλα.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Νομική Διεύθυνση της Διοίκησης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

Ταχ. δ/σις αγ. Κων/νου 16,
Τ.Κ. 10431

Αρμόδιος Αν. Παπαγεωργίου,
πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Τηλέφωνον 2105224055

Τηλεομοιότυπον 2105220288

Ηλεκτρονικόν ταχυδρομείον:
a.papageorgiou@nsk.gr

Αθήναι, 12-1-2016

Αριθμ. πρωτ. 14353/2015

ΠΡΟΣ Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. / ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΓΕΝΙ-
ΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕ-
ΣΙΩΝ, αγ. Κων/νου 8, ενταύθα

(συν. 8 φύλλα)

ΚΟΙΝ. ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΚΡΑΤΟΥΣ/
ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ / ΓΡΑΦΕΙΟΝ

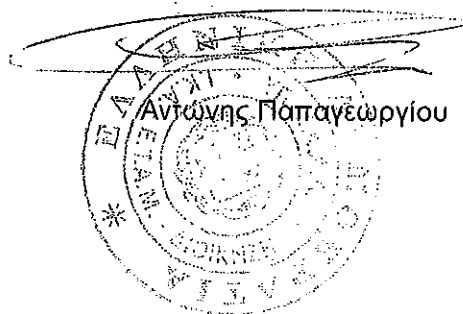
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ (με συνημμένα

πρωτότυπον & περίληψιν της γνωμοδοτήσεως
& αντίγραφον του ερωτήματος)

ΘΕΜΑ: Διαβίβασις γνωμοδοτήσεως.

Σας διαβιβάζομε την συνημμένην υπ' αρ. 2/2016 ατομικήν γνωμοδότησιν η οποία εξεδόθη επί ερωτήματός Σας και παρακαλούμε να επιμεληθήτε δια την αποδοχήν (ή όχι) αυτής και εν συνεχεία να μας επιστρέψετε το εν εκ των δύο συν/νων πρωτοτύπων της με την επ' αυτού πράξιν αποδοχής - ή μη - αυτής.-

Ο πάρεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήναι, 12-1-2016

Αριθμός ατομικής γνωμοδότησεως 2/2016

Αριθμός πρωτοκόλλου εγγράφου ερωτήματος: 1811/2015 Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. / γραφείου γενικού διευθυντού ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Περίληψη ερωτήματος: Αν, συντρεχουσών των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997 και προκειμένου περί του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.:

1) Στον επί παγία αντιμισθία δικηγόρο του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. οφείλεται ειδική δικηγορική αμοιβή από α) το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και β) τον υπάλληλο του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..

2) Το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ο επί παγία αντιμισθία δικηγόρος του και ο υπάλληλος του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. απαλλάσσονται της υποχρεώσεως προσκομιδής γραμματίου προκαταβολής τών κατ' άρθρον 61, παρ.1 και 2 του ν. 4194/2013 εισφορών.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Στο άνωθι έγγραφον εκτίθενται τα εξής:

1.Α. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.δ. 2698/1953 με απόφαση Διοικητού του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ανατίθεται σε επί παγία αντιμισθία δικηγόρους η υπεράσπιση των συμφερόντων του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. επί πασών των δικαστικών υποθέσεων αυτού, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 61, παρ. 3 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013) οι δικηγόροι, οι οποίοι δυνάμει συμβάσεως παγίας αντιμισθίας εκπροσωπούν το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α., τους οργανισμούς κοινωνικής ασφαλίσεως και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, απαλλάσσονται της υποχρεώσεως εκδόσεως γραμματίου Δικηγορικού Συλλόγου. Επομένως και οι επί παγία αντιμισθία Δικηγόροι του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. απαλλάσσονται της υποχρεώσεως εκδόσεως γραμματίου όταν χειρίζονται υποθέσεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Υποθέσεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. δεν είναι όμως μόνον αυτές κατά τις οποίες ως διάδικος εμφανίζεται το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. αλλά και άλλες κατά τις οποίες εμπλέκονται υπάλληλοι του Ι.Κ.Α. -

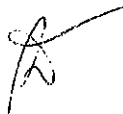
Ε.Τ.Α.Μ. στα πλαίσια ασκήσεως των καθηκόντων τους. Οι δικηγόροι της Νομικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. στους οποίους έχει ανατεθεί, για αυτές τις υποθέσεις, η εκπροσώπηση των υπαλλήλων του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., πρέπει να δηλώνουν κατά την ποινική προδικασία ή / και ενώπιον του ποινικού, πολιτικού ή διοικητικού δικαστηρίου ότι α) οι υπάλληλοι που εκπροσωπούν δεν είναι πελάτες τους, β) ανέλαβαν την υπόθεση από τη Νομική Υπηρεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και όχι στα πλαίσια λειτουργίας του δικηγορικού τους γραφείου και γ) η υπόθεση αφορά στις πράξεις ή παραλείψεις των υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως τοιούτων και δεν αποτελεί προσωπική τους υπόθεση. Με αυτόν τον τρόπο οι δικηγόροι απαλλάσσονται της υποχρεώσεως εκδόσεως γραμματίου Δικηγορικού Συλλόγου, αφού η υπόθεση ουσιαστικά αφορά μόνο στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και όχι σε κάποιον ιδιώτη πελάτη τους.

1.Β. Περαιτέρω με τις διατάξεις του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20, παρ. 5 του ν. 3846/2010, ρυθμίστηκε νομοθετικώς το θέμα της εκπροσωπήσεως, μετά - ή διά - δικηγόρου της νομικής υπηρεσίας των φορέων κοινωνικής ασφαλίσεως, όλων των υπαλλήλων των φορέων αυτών που ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας.

1.Γ. Επειδή οι υπάλληλοι του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι εκτεθειμένοι σε κακόβουλες συμπεριφορές ασφαλισμένων, εργοδοτών ή τρίτων που θεωρούν ότι με την εναντίον των υποβολή μηνύσεως ή την άσκηση αγωγής θα υποχρεωθούν να δεχθούν μη νόμιμα αιτήματά τους, η Διοίκηση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. κρίνει ως πρώτης προτεραιότητας θέμα την υπεράσπιση των υπαλλήλων αυτών χωρίς οικονομική επιβάρυνσή των, ως νομίμως προβλέπεται. Ως εκ τούτου δεν είναι σύνηθες η είσπραξη οιασδήποτε επιπλέον αμοιβής από τους επί παγία αντιμισθία δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. για τον χειρισμό υποθέσεων στις οποίες εμπλέκονται υπάλληλοι του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και αφορούν στην άσκηση των καθηκόντων τους ως τοιούτων.

2. Εν όψει των ανωτέρω η Υπηρεσία, προβληματισθείσα περί το νόημα των εφαρμοστέων διατάξεων, απηύθυνε τα εν αρχή της παρούσης ερωτήματα.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3. Ν. 3210/1955 (Α' 115). Άρθρον 5. Το ΙΚΑ απολαύει όλων των διαδικαστικών προνομίων του Δημοσίου, επί τούτου δε ως ενάγοντος ή εναγομένου εφαρμόζονται άπασαι αι δια το Δημόσιον εκάστοτε ισχύουσαι διαδικαστικά διατάξεις του Κώδικος περί δικών του Δημοσίου, της Πολ. και Ποιν. Δικονομίας. ....

4. Ν. 1902/1990 (Α' 138). Άρθρον 21.: ... 9. Το ΙΚΑ και οι λοιποί οργανισμοί αρμοδιότητος Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν όλα τα δικαστικά και δικονομικά προνόμια του Δημοσίου, δεν διατάσσεται προσωρινή εκτέλεση κατ' αυτών, αναστέλλεται δε η αναγκαστική εκτέλεση κάθε τελεσίδικης απόφασης κατ' αυτών, τόσο κατά την προθεσμίαν αίτησης αναίρεσης όσο και από την άσκησή της. ....

5. Ν. 2556/1997 (Α' 270). Άρθρο 20. .... 7 [ως αντικατεστάθη με το άρθρο 20, παρ. 5 ν. 3846/2010, Α' 66]: Σε δίκες κατά υπαλλήλων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας μέσα στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας ή κατά τη συμμετοχή τους σε συλλογικά όργανα, δύναται μετά από προηγούμενη έγκριση του διοικούντος αυτού οργάνου, να παρίσταται για την υπεράσπισή τους ενώπιον των ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας του φορέα. Εάν δεν υφίσταται Νομική Υπηρεσία ή η υφιστάμενη αδυνατεί να εκπροσωπήσει τους υπαλλήλους του φορέα, η εκπροσώπησή τους μπορεί να ανατεθεί σε δικηγόρο, μετά από σχετική έγκριση του οργάνου που διοικεί τον φορέα. ... Η αμοιβή υπολογίζεται σύμφωνα με τα ισχύοντα κατώτερα όρια αμοιβών του Κώδικα περί Δικηγόρων. Το σύνολο της αμοιβής καταβάλλεται με την προσκομιδή των γραμματίων προείσπραξης του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εφόσον ο υπάλληλος απαλλάσσεται της κατηγορίας ή αθώνεται με αμετάκλητη απόφαση.

6. Ν. 2579/1998 (Α' 31). Άρθρο 28. .... 4: Οι διατάξεις των άρθρων 11 του κανονιστικού διατάγματος της 26^{ης} Ιουνίου -10^{ης} Ιουλίου 1944 περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου και 22 παρ. 4 του Ν. 1868/1989 (Α' 230) έχουν εφαρμογή και επί των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Τα πρόσωπα αυτά απαλλάσσονται, όπως και το Δημόσιο, από την υποχρέωση καταβολής οιοδήποτε παραβόλου, τέλους, ενσήμου ή εισφοράς για την άσκηση ή την εκδίκαση αγωγών, ενδίκου μέσου ή βοηθήματος ή για τη

διενέργεια οιασδήποτε δικαστικής ή διαδικαστικής πράξης ενώπιον όλων των δικαστηρίων ή δικαστικών ή άλλων αρχών.

7. Κώδιξ περί δικηγόρων [ν. 4194/2013, Α' 208]. Άρθρο 61 («προκαταβολή εισφορών - κρατήσεων»). ..... 1 [ως αντικατεστάθη με το άρθρο 7, παρ. 8^α του ν. 4205/2013, Α' 242]: «Ο δικηγόρος για την άσκηση κάθε είδους ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και για την παράστασή του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, ενώπιον δικαστών με την ιδιότητά τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών και γενικά για την παροχή υπηρεσιών, που σχετίζονται με την έναρξη και τη διεξαγωγή της δίκης, το στάδιο της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς ή της εξωδικαστικής διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης ή της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι διαδικασίες παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή έκδοσης δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο εισφορές αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, οι οποίες προορίζονται για αα) την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ββ) την απόδοση ως πόρου, στον τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (ΤΕΑΔ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), γγ) την απόδοση ως πόρου στον αντίστοιχο για κάθε Δικηγορικό Σύλλογο Τομέα Προνοίας - Υγείας του ΕΤΑΑ ή Ταμείο Αλληλοβοήθειας ή Λογαριασμούς Ενίσχυσης και Αλληλοβοήθειας Δικηγόρων (ΛΕΑΔ) και δδ) την απόδοση ως πόρου στον Ειδικό Διανεμητικό Λογαριασμό νέων δικηγόρων του άρθρου 33 του ν. 2915/2001 (Α'109), όπου ισχύει. 2. Οι εισφορές αυτές είναι πάγια ποσά για κάθε διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου, όπως καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται με κοινή υπουργική απόφαση .... Τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται ... . Με την ίδια διαδικασία μπορούν να προβλέπονται νέες εισφορές υπέρ ταμείων ή λογαριασμών αλληλοβοήθειας και ενίσχυσης δικηγόρων καθώς και το ύψος των αντίστοιχων ποσών ανά ... ενέργεια. 3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, απαλλάσσονται οι δικηγόροι όταν παρέχουν υπηρεσίες στους εαυτούς τους, καθώς και όταν εκπροσωπούν: γ) το Δημόσιο, δ) ... , τους οργανισμούς

κοινωνικής ασφάλισης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας. ... ».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

8. Από την σαφή γραμματική διατύπωση του πρώτου εδαφίου της διατάξεως παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 2556/1997, ως αντικατεστάθη με το άρθρο 20, παρ. 5 του ν. 3846/2010, συνάγεται ότι υπεράσπιση των μνημονευομένων σε αυτήν υπαλλήλων από δικηγόρο της νομικής υπηρεσίας του φορέως κοινωνικής ασφάλισης (φ.κ.α.) προς το συμφέρον του οποίου οι υπάλληλοι ενήργησαν, προβλέπεται μόνον ενώπιον των ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων, η ειδική μνεία των οποίων άγει στο συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης εννόησε και ηθέλησεν εκείνο το οποίο εξέφρασε δια των λέξεων της διατάξεως αυτής (γραμματική ερμηνεία) εκφρασθείς ουχί στενότερον του σκοπηθέντος (αποκλεισμού δηλ. των διοικητικών δικαστηρίων από το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως). Κατά την ratio legis της διατάξεως αυτής, η ανάθεση της δικαστικής υπερασπίσεως τών εν λόγω υπαλλήλων σε εκπρόσωπο της νομικής υπηρεσίας του φορέως σκοπεί και στην αποφυγή οιασδήποτε οικονομικής επιβαρύνσεως των εκ της συμμετοχής των σε δίκες, αφού η εφαρμογή της διατάξεως προϋποθέτει 1) ότι α) ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας, β) μέσα στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας ή κατά τη συμμετοχή τους σε συλλογικά όργανα και 2) προηγουμένη έγκριση της αναθέσεως της υπερασπίσεως των από το διοικούν τον φ.κ.α. όργανον. Η προβλεπόμενη από την αμέσως ανωτέρω διάταξη προστασία του προσωπικού το οποίο χρησιμοποιούν οι φ.κ.α. συνιστά περίπτωση προστασίας του διοικουμένου (αρχής διεπούσης την δράση της δημοσίας διοικήσεως), αφού (και) το προσωπικόν αυτό περιλαμβάνεται στους εν ευρεία έννοια διοικουμένους (Σπηλιωτόπουλος «εγχειρίδιο διοικητικού δικαίου» πέμπτη έκδοση σελ. 87). Εξυπακούεται ότι ο υπερασπιστής των υπαλλήλων των φ.κ.α. ενώπιον των ειρημένων δικαστηρίων – εκπρόσωπος της νομικής υπηρεσίας του φ.κ.α. - δεν δικαιούται ειδικής αμοιβής – είτε από τον υπάλληλον είτε από τον φ.κ.α. – ως εκ της υπερασπίσεως αυτής, εφ' όσον συνδέεται με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας (εμμίσθου εντολής) με τον φ.κ.α.. Όταν όμως δεν υφίσταται νομική υπηρεσία ή η υφισταμένη αδυνατή να εκπροσωπή τους υπαλλήλους του φ.κ.α., η υπεράσπιση των υπαλλήλων δύναται να ανατεθή σε δικηγόρο μη συνδεόμενο διά συμβάσεως πάγιας

αντιμισθίας μετά του φ.κ.α.. Το ύψος της αμοιβής του δικηγόρου, η προϋπόθεση και η διαδικασία καταβολής αυτής από τον φ.κ.α. ρυθμίζονται ειδικώς από τα δύο τελευταία εδάφια της διατάξεως της παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 2556/1997 (ως αντικατεστάθη με το άρθρο 20, παρ. 5 του ν. 3846/2010).

9. Όσον αφορά στο θέμα της απαλλαγής του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και των πληρεξουσίων δικηγόρων του από της υποχρέωσης προσκομιδής γραμματίων προεισπράξεως δικηγορικής αμοιβής (προκαταβολής εισφορών κατά την ορολογία των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4194/2013) σε περιπτώσεις της διατάξεως του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997 (ως ισχύει μετά την κατά τα εκτεθέντα τροποποίησή της) λεκτέα τα εξής:

9.Α. Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων (με τις οποίες σαφώς προσδιορίζονται το περιεχόμενο και η έκταση των σχετικών απαλλαγών) και ειδικώτερα 1) τόσο αυτής του άρθρου 21, παρ. 9 του ν. 1902/1990 - από την οποία συνάγεται ότι το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και οι υπαγόμενοι στην αρμοδιότητα του (τότε) Υπουργείου εργασίας και κοινωνικών ασφαλίσεων [ήδη (δυνάμει του ν. 4320/2015, Α' 29) Υπουργείου εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής αλληλεγγύης] λοιποί οργανισμοί απολαύουν, λόγω του σκοπού που επιδιώκουν, όλων των εν γένει δικαστικών και δικονομικών προνομίων του ελληνικού δημοσίου - όσο και 2) αυτής του άρθρου 28, παρ. 4 του ν. 2579/1998, συνάγεται ότι τα ν.π.δ.δ. - όπως είναι και το δια του ν. 6298/1934 (Α' 346) συσταθέν «ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων» το οποίο μετωνομάσθη δυνάμει του άρθρου 5, παρ. 1 του ν. 3029/2002 (Α' 160) σε Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. - και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους απαλλάσσονται ειδικώτερα - ως και το Δημόσιο - στις ενώπιον όλων των δικαστηρίων δίκες, της υποχρέωσης καταβολής των α) τελών (χαρτοσήμου, δικαστικού ενσήμου, απογράφου κ.λπ.), β) παραβόλων ενδίκων μέσων ή ενδίκων βοηθημάτων και γ) εισφορών - ενσήμων [υπέρ πρώην ταμείου νομικών (ήδη Ε.Τ.Α.Α.), ταμείου προνοίας δικηγόρων (ήδη τομέως προνοίας - υγείας του Ε.Τ.Α.Α.), Κ.Ε.Α.Δ. (ήδη Τ.Ε.Α.Δ.), ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. κ.λπ.] για την άσκηση ή την εκδίκαση αγωγών, ενδίκων μέσων ή ενδίκων βοηθημάτων ή για τη διενέργεια οιασδήποτε δικαστικής ή διαδικαστικής πράξεως ενώπιον όλων των δικαστηρίων ή δικαστικών ή άλλων αρχών (Ν.Σ.Κ. 443/2011 όπου και παραπομπές στη νομολογία Α.Π. και Σ.τ.Ε.), στην έννοια δε των εισφορών του άρθρου 28, παρ.

4 του ν. 2579/1998 εμπίπτει και το γραμμάτιο προεισπράξεως του ποσοστού επί της δικηγορικής αμοιβής το οποίο παρακρατεί ο δικηγορικός σύλλογος. Επομένως οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ν.π.δ.δ. – και εν προκειμένω του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. – απαλλάσσονται πάντοτε της υποχρέωσης προσκομιδής γραμματίου προεισπράξεως δικηγορικής αμοιβής [ad hoc Ν.Σ.Κ. 443/2011 όπου και παραπομπές στην (ad hoc) νομολογία του Ελ. Συν.]. Τονίζεται ότι και κατ' άρθρο 96, παρ. 5, περίπτωση γ του προϊσχύσαντος κώδικος περί δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954, Α' 235), υπό το κράτος ισχύος του οποίου εξεδόθησαν οι αμέσως άνωθι γνωμοδότηση και απόφαση, το Δημόσιο απηλλάσσετο της υποχρέωσης προκαταβολής της δικηγορικής αμοιβής.

9.Β. Από τη συνδυαστική ερμηνεία των εκτεθεισών διατάξεων συνάγεται ότι, συντρεχουσών των προϋποθέσεων εφαρμογής της - ειδικωτέρας εν σχέσει προς τα δί' αυτής ρυθμιζόμενα θέματα και ως εκ τούτου υπερισχυούσης πάσης άλλης – διατάξεως του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997 (ως ισχύει), οι υπάλληλοι του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. απαλλάσσονται (ως και το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) της υποχρέωσης καταβολής οιασδήποτε εισφοράς ενώπιον όλων των δικαστηρίων. Στην έννοια της εισφοράς εμπίπτει και το κατ' άρθρον 61, παρ. 1 και 2 του ισχύοντος κώδικος δικηγόρων γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών. Η εκδοχή αυτή υπαγορεύεται από την ανάγκη πλήρους (και οικονομικής) προστασίας των εν λόγω υπαλλήλων, επειδή ενήργησαν προς το συμφέρον της Υπηρεσίας εντός των νομίμων πλαισίων ή κατά την συμμετοχή των σε συλλογικά όργανα της Διοικήσεως, εφ' όσον βεβαίως η υπεράσπιση των υπαλλήλων αυτών εγκρίνεται προηγουμένως από το όργανο διοικήσεως του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Όταν όμως συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997 (ως ισχύει) και η υπεράσπιση των υπαλλήλων των φ.κ.α. ενώπιον των ποινικών και πολιτικών δικαστηρίων ανατίθεται σε δικηγόρον ανήκοντα στη νομική υπηρεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. αλλά μη συνδεδόμενον διά σχέσεως εμμίσθου εντολής με το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ή (εν ανυπαρξία ή εν αδυναμία και τών κατά περίπτωση δικηγόρων της νομικής υπηρεσίας) σε δικηγόρο μη ανήκοντα στη νομική υπηρεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (δηλ. μη συνδεδόμενον δια σχέσεως εμμίσθου εντολής με το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) κατ' εφαρμογήν της – ειδικωτέρας πάσης άλλης – ρυθμίσεως του άρθρου 20, παρ. 7 (δύο τελευταίων εδαφίων) του ν. 2556/1997 (ως ισχύει) - καταβάλλεται από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ειδική

αμοιβή υπολογιζόμενη συμφώνως προς τα κατώτερα όρια αμοιβών του κώδικος περί δικηγόρων και καταβαλλομένη από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. με την προσκομιδή των υποχρεωτικώς εκδιδομένων γραμματίων προεισπράξεως του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εφ' όσον ο υπάλληλος έχει απαλλαγή της ποινικής κατηγορίας ή έχει αθωωθεί αμετακλήτως, προκειμένου δε περί υποθέσεως ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, εφ' όσον ο υπάλληλος δεν εκρίθη δι' αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως υπαίτιος δυσμενών διά το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. εννόμων συνεπειών κατ' ανάλογη εφαρμογή όσων ρητώς ορίζονται προκειμένου περί ποινικών δικών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

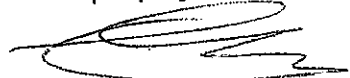
10. Συντρεχουσών των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 20, παρ. 7 του ν. 2556/1997 και προκειμένου περί του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.:

10.Α. Στον επί παγία αντιμισθία δικηγόρο δεν οφείλεται ειδική δικηγορική αμοιβή από α) το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και β) τον υπάλληλο του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..

10.Β. Ειδική αμοιβή α) οφείλεται μόνον όταν η υπεράσπιση των υπαλλήλων του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ανατίθεται σε μη συνδεδεμένο δια συμβάσεως εμμίσθου εντολής μετά του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. δικηγόρο και β) καταβάλλεται από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (υπό τους όρους του νόμου) με την προσκομιδή των υποχρεωτικώς εκδιδομένων γραμματίων προκαταβολής τών ως άνω εισφορών.

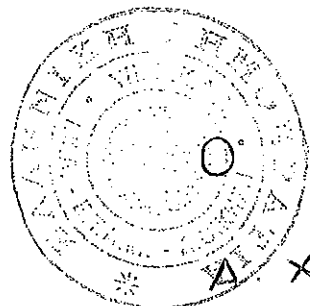
10.Γ. Το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ο επί παγία αντιμισθία δικηγόρος του και ο υπάλληλος του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. απαλλάσσονται της υποχρεώσεως προσκομιδής γραμματίου προκαταβολής τών κατ' άρθρον 61, παρ.1 και 2 του ν. 4194/2013 εισφορών.-

Ο πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.

Αντώνης Παπαγεωργίου

Δαυίδ

 Δρ. Γδοντζής

ΔΕΥΤΗ

Καλαματιανός
 ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΙΚΑ-ΕΤΑ
 ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

εξόφληση της οφειλής οι νόμιμοι κληρονόμοι του, με τις προαναφερθείσες διαδικασίες του ΚΕΔΕ και του συμψηφισμού οφειλών προς τις καταβαλλόμενες παροχές.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ανακαθορίζεται το ποσοστό του επιτοκίου που προβλέπεται από την παράγραφο 1.

Άρθρο 104

Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών

Η παρ. 7 του άρθρου 27 του α.ν.1846/1951, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Εισφορές που έχουν εισπραχθεί αχρεωστήτητα, επιστρέφονται άτοκα στους δικαιούχους, μετά από αίτησή τους.

Επιστρέφονται μόνο μετά από συμψηφισμό είτε με επόμενες οφειλόμενες καταβολές βάσει δηλώσεων ΑΠΔ, εντός έτους, είτε με απόσβεση οφειλής τους, καταρχήν προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για οποιονδήποτε λόγο, και στη συνέχεια για οφειλή τους προς άλλους ασφαλιστικούς φορείς και φορολογικές αρχές.

Διατάξεις που προβλέπουν την επιστροφή εντόκως εισφορών που καταβάλλονται αχρεωστήτητα, παύουν να ισχύουν.

Κατ' εξαίρεση, επιστρέφονται εντόκως, έπειτα από αμετάκλητη απόφαση και ακύρωση των πράξεων καταλογισμού, με βάση το κυμαινόμενο επιτόκιο που καθορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος. (βάσει του άρθρου 46 του Ν. 3863/2010), όπως αυτό ισχύει κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης επιστροφής.

Οι εισφορές που εισπράττονται και συνεισπράττονται αχρεωστήτητα, από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, υπέρ κλάδων ασθένειας και για λογαριασμό τρίτων φορέων, δεν επιστρέφονται.

Οι παρούσες διατάξεις εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς περιπτώσεις κατά την έναρξη ισχύος του νόμου.»

Άρθρο 105

Ασφαλιστική ενημερότητα ΕΑΣ

1. Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

2. Από τη δημοσίευση και έως τη λήξη της προθεσμίας χορήγησης της ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές της ανωτέρω εταιρείας, για οποιαδήποτε αιτία.

3. Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Μεταλλουργική Βιομηχανία Ηπείρου Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα από τη δημοσίευση της παρούσας και έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

Άρθρο 106

Θωράκιση ελεγκτικών μηχανισμών αγοράς εργασίας

Στην παρ.15 του άρθρου 17 του Ν. 3996/2011 (Α' 170) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους των ελεγκτικών μηχανισμών της αγοράς εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.»

Άρθρο 107

Πρόσβαση ΚΕΑΟ στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών

Στο πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 62, του Ν. 4170/2013, μετά τις λέξεις «την Οικονομική Αστυνομία» προστίθενται οι λέξεις «το σύνολο των υπηρεσιών του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.».

Άρθρο 108

Διάκριση ασφαλιστικών οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί από το αρμόδιο όργανο, χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή των υπευθύνων της επιχείρησης, ή διαπιστώθηκε η με οποιονδήποτε τρόπο εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων που δεν υπόκειται σε ακύρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. Α.Κ., ο έλεγχος της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, εφόσον πρόκειται για πτωχό ή ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, εφόσον πρόκειται για οφειλέτη υπό καθεστώς εκκαθάρισης.

β. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη.

γ. Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων φυσικών προσώπων κατά τις ισχύουσες για κάθε φορέα διατάξεις ή δεν είναι δυνατή η άσκηση της.

2. Οι πράξεις του χαρακτηρισμού των επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και της καταχώρισης των απαιτήσεων σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης γίνονται:

α. Με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα, εφόσον πρόκειται για συνολική κύρια οφειλή μέχρι 1.500.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο Διοικητής του Ταμείου μπορεί να ζητήσει τη γνώμη κλιμακίου ή τμήματος ή Διεύθυνσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου που συγκροτείται με απόφαση της Ολομέλειάς του.

β. Με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον πρόκειται για συνολική κύρια οφειλή άνω του 1.500.000 ευρώ.

3. Από την καταχώριση της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα 10 ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση:

α. αναστέλλεται αυτοδικαίως η παραγραφή της,
β. δεν χορηγείται στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για οποιαδήποτε αιτία, εκτός εάν πρόκειται για είσπραξη

αναστέλλει την καταβολή των πάσης φύσεως οικονομικών παροχών και συντάξεων. Ταυτόχρονα προβαίνει και στην άμεση αναστολή της δυνατότητας ηλεκτρονικής συνταγογράφησης για τον ΑΜΚΑ του συνταξιούχου της παραγράφου 3 και ενημερώνει τον ΕΟΠΥΥ. Τα στοιχεία των συνταξιούχων της παραγράφου 3 καταχωρούνται, αμέσως μετά την αναστολή της καταβολής, σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τον όρο «Μητρώο Παραβατικότητας» που δημιουργείται και λειτουργεί ειδικά προς το σκοπό αυτόν στην ΗΔΙΚΑ ΑΕ.

5. Από 1.3.2013 στην απόφαση συνταξιοδότησης με ευθύνη του υπογράφοντος αυτήν οργάνου αναγράφεται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου και ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης του δικαιούχου και του συζύγου αυτού εφόσον είναι έγγαμος.

6. Σε περίπτωση μη κοινοποίησης του ΑΜΚΑ ή ΑΦΜ στην ΗΔΙΚΑ ΑΕ, αναστέλλεται προσωρινά η καταβολή της οικείας σύνταξης. Η ανασταλείσα σύνταξη επαναχορηγείται αμέσως μετά την ενημέρωση της ΗΔΙΚΑ ΑΕ για τα ελλείποντα στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 19

Κυρώσεις σε περιπτώσεις παράνομης απασχόλησης επιδοτούμενου ανέργου

1. Αν κατά τη διενέργεια ελέγχου από τους Επιθεωρητές του ΣΕΠΕ ή από οποιοδήποτε άλλο ελεγκτικό όργανο και μετά τη διαβίβαση του δελτίου ελέγχου τους στην αρμόδια υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ. προς διασταύρωση, διαπιστώνεται, ότι κάποιος απασχολείται με οποιαδήποτε μορφή απασχόλησης σε εργοδότη, χωρίς ο τελευταίος να τον έχει δηλώσει νομίμως στις αρμόδιες αρχές, ενώ και από την ανωτέρω διασταύρωση προκύπτει ότι είναι επιδοτούμενος άνεργος, επιβάλλονται στον εργοδότη, πλέον των προβλεπομένων στο άρθρο 25 του ν. 3996/2011 και πάντως σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 του ίδιου νόμου, οι κάτωθι διοικητικές κυρώσεις:

α) πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για κάθε απασχολούμενο επιδοτούμενο άνεργο ή

β) πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε απασχολούμενο επιδοτούμενο άνεργο, όταν έχει προηγηθεί καταγγελία της σύμβασης εργασίας του από τον ίδιο εργοδότη.

Κατά της πράξης επιβολής προστίμου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ουσίας σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 3996/2011.

Άρθρο 20

Θωράκιση-Επιθεωρητών ΣΕΠΕ

1. Στο άρθρο 17 του ν. 3996/2011 προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. Επιθεωρητές Εργασίας των οποίων η κινητή περιουσία ζημιώνεται ή καταστρέφεται ολοσχερώς ή εν μέρει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτής δικαιούνται αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο. Αν το αντικείμενο που καταστράφηκε ή υπέστη φθορές ήταν ασφαλισμένο, αξίωση αποζημίωσης κατά του Δημοσίου υπάρχει μόνο για το επιπλέον της ασφαλιστικής αποζημίωσης ποσό. Υποκατάσταση της ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρείας στα δικαιώματα του ασφαλισμένου για το καταβληθέν ποσό του ασφαλισματος αποκλείεται.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Επιθεωρητές Εργασίας υποχρεούνται κατά τη διενέργεια των ελέγχων τους να συμπληρώσουν ειδικά για το σκοπό αυτόν Δελτία Ελέγχου, που έχουν τη μορφή τυποποιημένων εντύπων ή αντίστοιχων ηλεκτρονικών εφαρμογών, στα οποία αναγράφονται όλα τα στοιχεία των παραβάσεων, καθώς και υποδείξεις προς συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 3996/2011 καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Σ.Ε.Π.Ε.), ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (Ο.Α.Ε.Δ.) ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 21

Αναστολή λειτουργίας οργανικών μονάδων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μπορεί να αναστέλλεται η λειτουργία οργανικών μονάδων επιπέδου Τμήματος του Σ.Ε.Π.Ε. και να μεταφέρεται η καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητά τους, σε άλλη οργανική μονάδα του ίδιου επιπέδου. Σε περίπτωση κατά την οποία η κατά τόπον αρμοδιότητα του Τμήματος υποδοχής ανήκει σε διαφορετική Περιφερειακή Διεύθυνση, από αυτήν του μεταφερόμενου Τμήματος, η τοπική αρμοδιότητα της Διεύθυνσης του Τμήματος υποδοχής επεκτείνεται και επί της κατά τόπον αρμοδιότητας του μεταφερομένου τμήματος.

Άρθρο 22

Τροποποίηση άρθρου 68 του ν. 3863/2010

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

κής (ενημερωτικές δράσεις, έντυπα κ.λπ.), την καταβολή της πρόσθετης αμοιβής και την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης. Κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 15

Πρόσθετη Αμοιβή - Λοιπά οικονομικά θέματα

1. Στους Επιθεωρητές Εργασίας χορηγείται πρόσθετη αμοιβή, η οποία συναρτάται με την αποτελεσματικότητα του ελεγκτικού και συμφιλωτικού έργου τους.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Κ.Ε.Ε.Ε.), καθορίζονται το ύψος της πρόσθετης αμοιβής, τα κριτήρια και οι ειδικότερες προϋποθέσεις χορηγήσεως της.

Με ίδια απόφαση μπορεί να ανακαθορίζεται το ύψος της πρόσθετης αμοιβής ή να καταργείται αυτή.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζεται το ύψος των δαπανών μετακίνησης, ημερήσιας αποζημίωσης και διανυκτέρευσης εκτός έδρας του προσωπικού του Σ.Ε.Π.Ε., του Ειδικού Γραμματέα, των Γενικών Επιθεωρητών και των Επιθεωρητών Εργασίας.

Άρθρο 16

Τυποποίηση και χρήση δελτίων ελέγχου

1. Οι Επιθεωρητές Εργασίας υποχρεούνται κατά την διενέργεια των ελέγχων τους να συμπληρώνουν ειδικά για τον σκοπό αυτό τυποποιημένα έντυπα ή αντίστοιχες ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπου αναγράφονται όλα τα στοιχεία των παραβάσεων, οι διοικητικές κυρώσεις οι οποίες προτείνονται ή επιβάλλονται από τον Επιθεωρητή Εργασίας και υποδείξεις προς συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία.

Οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται μετά τη γνωστοποίηση σε αυτές των εκθέσεων των επιθεωρητών, να αναφέρουν στο Σ.Ε.Π.Ε. εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν ή πρόκειται να προβούν προς συμμόρφωση με τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στα έντυπα των Επιθεωρητών.

2. Ειδικά όταν ο έλεγχος πραγματοποιείται κατόπιν καταγγελίας, τα στοιχεία που αναγράφονται στο ειδικό αυτό έντυπο διασταυρώνονται από τους Προϊσταμένους των αντίστοιχων Τμημάτων με τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στην καταγγελία.

Αν παρουσιάζονται αποκλίσεις μεταξύ τους, μπορεί να γίνεται και δεύτερος έλεγχος στον ίδιο εργοδότη από άλλο Επιθεωρητή Εργασίας, με απόφαση του Προϊσταμένου του οικείου Τμήματος. Αν διαπιστωθεί ότι ο αρχικός έλεγχος δεν ήταν ολοκληρωμένος ή σωστός, ο Επιθεωρητής Εργασίας που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, ελέγχεται πειθαρχικά σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3528/2007 (Α' 26).

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η μορφή και το περιεχόμενο των αναγκαίων τυποποιημένων αυτών εντύπων ή των ηλεκτρονικών εφαρμογών, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

Θέματα Λειτουργίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας

1. Οι υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε. λειτουργούν όλες τις ημέρες του μήνα και οι υπάλληλοι, ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητές τους όλο το εικοσιτετράωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας και υποχρεούνται σε υπερωριακή εργασία, καθώς και εργασία κατά τις Κυριακές, τις αργίες και τις νύκτες, ευρισκόμενοι σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε τόπο και χρόνο, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

2. Οι διοικητικές αρχές, οι αρχές των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, οι δικαστικές υπηρεσίες, οι δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη συνδρομή ιδιαίτερα με την παροχή στο Σ.Ε.Π.Ε. μηχανογραφικών στοιχείων και πληροφοριών, για τη διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων του.

3. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 85 του ν. 2238/1994 (Α' 151) προστίθεται περίπτωση ιγ' ως εξής:

«ιγ) Στους Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων να λαμβάνουν από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες πληροφορίες που περιέχονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και στα συμπληρωματικά στοιχεία που συνυποβάλλονται με αυτήν, στην Οριστική Δήλωση Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, στην οριστική δήλωση ελεύθερων επαγγελματιών, στην οριστική δήλωση από εμπορικές επιχειρήσεις, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα έντυπα ή καταστάσεις, στη δήλωση ακινήτων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων των εργοδοτών και αφορούν πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτήν ή συνυποβάλλονται με αυτήν, καθώς και τα πλήρη στοιχεία που περιλαμβάνονται στις βεβαιώσεις αποδοχών.»

4. Οι Επιθεωρητές Εργασίας του Σ.Ε.Π.Ε. και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εφοδιάζονται με ειδική υπηρεσιακή ταυτότητα για τη διευκόλυνση του έργου τους. Το προσωπικό, το οποίο επικουρεί τους Επιθεωρητές Εργασίας στο έργο τους, εφοδιάζεται με ειδική ταυτότητα, διακριτή από αυτή των Επιθεωρητών Εργασίας.

5. Τα υπηρεσιακά οχήματα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας που χρησιμοποιούνται στο έργο των Επιθεωρητών εξαιρούνται από την υποχρέωση να φέρουν διακριτικά γνωρίσματα (λωρίδα κόκκινου ή κίτρινου χρώματος και πινακίδες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων) και φέρουν συμβατικές πινακίδες.

6. Οι Επιθεωρητές Εργασίας που έχουν το αντίστοιχο δίπλωμα οδήγησης οδηγούν τα υπηρεσιακά οχήματα για εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας.

7. Κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου δεν διακόπτεται ο έλεγχος των Επιθεωρητών Εργασίας. Οι Επιθεωρητές Εργασίας δεν δίδονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρητήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από το Σ.Ε.Π.Ε., η παραβίαση του καθήκοντος εχεμύθειας και η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 και στο ν. 3528/2007.

ΚΥΑ

8. Οι υπάλληλοι του Σ.ΕΠ.Ε. τηρούν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από το Σώμα. Τηρούν επίσης απόρρητες τις πηγές από τις οποίες περιήλθαν στη γνώση τους καταγγελίες ή παράπονα.

9. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης ορίζεται το προσωπικό του Σ.ΕΠ.Ε. εκάστου Τμήματος που προβαίνει σε ελέγχους και επιθεωρήσεις και εκτός του νομού της έδρας του, μέσα πάντα στην περιφέρεια, στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του. Για τη σύνθεση των μεικτών κλιμάκων αποφασίζει ο αρχαιότερος Προϊστάμενος Περιφερειακής Διεύθυνσης.

10. Οι κατά τόπους υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. δεν περιλαμβάνονται στα οργανογράμματα των Περιφερειών. Οι υπηρεσίες αυτές στεγάζονται σε κτήρια δημόσιων υπηρεσιών ή δημοσίων οργανισμών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή της περιφερειακής διοίκησης, που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Σε περίπτωση αδυναμίας στέγασης, οι υπηρεσίες στεγάζονται σε ιδιωτικά οικήματα, τα οποία μισθώνονται για το σκοπό αυτόν.

11. Σε στοχευμένους ελέγχους και επιθεωρήσεις ανά την επικράτεια συμμετέχουν, με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα, Επιθεωρητές Εργασίας ανεξαρτήτως της Διεύθυνσης, στην οποία υπηρετούν.

12. Οι Επιθεωρητές Εργασίας του Σ.ΕΠ.Ε. μπορούν να συνεργάζονται κατά τη διάρκεια του πραγματοποιούμενου ελέγχου με ειδικούς εμπειρογνώμονες που ορίζονται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης από ειδικό κατάλογο που έχουν συντάξει οι επιστημονικοί φορείς της χώρας. Στους ελέγχους που διενεργούνται από τους Επιθεωρητές Εργασίας έχουν δικαίωμα να παρευρίσκονται εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν ή μετά από πρόσκληση των Επιθεωρητών Εργασίας. Στην περίπτωση ζητημάτων που αφορούν σε εργαζόμενους με αναπηρία, οι Επιθεωρητές Εργασίας μπορούν κατά περίπτωση να συνεργάζονται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να καθορίζεται αμοιβή στους συμμετέχοντες στους ελέγχους εμπειρογνώμονες.

13. α. Οι μικτές επιτροπές ελέγχου των συνθηκών υγείας και ασφάλειας της εργασίας του άρθρου 28 του ν. 3850/2010 (Α' 84), κατά το μέρος που αφορούν τη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη (ΕΥΑΕ-ΝΕΖ) στις περιοχές Πειραιά - Δραπετσώνας - Κερατσινίου και Περάματος - Σαλαμίνας, αντικαθίστανται από Επιτροπές Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη (ΕΥΑΕ-ΝΕΖ) στις περιοχές Πειραιά - Δραπετσώνας - Κερατσινίου - Περάματος - Σαλαμίνας και λοιπών περιοχών, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 4 του ν. 3850/2010.

β. Ως προς τη σύνθεση, τη συγκρότηση, την αμοιβή και τη θητεία των ΕΥΑΕ-ΝΕΖ ισχύει το άρθρο 28 του ν. 3850/2010.

γ. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του

Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΣΥΑΕ), συγκροτούνται νέες ΕΥΑΕ - ΝΕΖ, καθορίζεται ειδικότερα το έργο και η λειτουργία των επιτροπών, η επιλογή των μελών, η εναλλαγή και η αναπλήρωσή τους, η διασφάλιση της λειτουργίας τους σε καθημερινή βάση, η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, ο τρόπος κάλυψης του κόστους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους.

δ. Η αποζημίωση των μελών των Επιτροπών του άρθρου 28 του ν. 3850/2010 καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κατ' εξαίρεση του άρθρου 7 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Εργατικής Εστίας.

ε. Ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας απαλλάσσεται από πρόστιμα τα οποία προκύπτουν από εκπρόθεσμη καταβολή των αναλογουσών εισφορών εργοδότη-ασφαλισμένου στους εκπροσώπους των εργαζομένων και του Τεχνικού Επιμελητηρίου, καθώς και στους ειδικούς επιστήμονες που μετέχουν στις Μικτές Επιτροπές του άρθρου 28 του ν. 3850/2010, του άρθρου 19 του ν. 1767/1988 (Α' 63), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 91 του ν. 2084/1992 (Α' 165).

Οι διατάξεις των εδαφίων δ' και ε' του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.3.2010.

14. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 3 του ν. 2343/1995 (Α' 211) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Οι διατάξεις της παραγράφου 19 του άρθρου 2 του παρόντος, περί των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες), εφαρμόζονται ανάλογα και για τους Ελεγκτές των Δ.Ο.Υ. και των Ελεγκτικών Κέντρων, τους Επιθεωρητές Εργασίας του Σ.ΕΠ.Ε., ως και για τους υπαλλήλους που ασκούν καθήκοντα Ελεγκτή.»

Άρθρο 18

Ηλεκτρονική διασύνδεση και μείωση γραφειοκρατικών διαδικασιών

Το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, το Σ.ΕΠ.Ε. και ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού διασυνδέονται ηλεκτρονικά μέσω της κοινής ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την επικοινωνία με τις επιχειρήσεις, την καταγραφή και διαχείριση πληροφοριών και δεδομένων.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υλοποίηση της ηλεκτρονικής διασύνδεσης, την ένταξη και άλλων φορέων σε αυτήν, τα ζητήματα που προκύπτουν κατά το μεταβατικό διάστημα υλοποίησης της διάταξης, καθώς και ιδίως με τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να επιλέξουν την ηλεκτρονική μορφή ως τρόπο τήρησης βιβλίων και κατάθεσης στοιχείων.

Άρθρο 19

Συνεργασία Σ.ΕΠ.Ε., Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας (Γ.Δ.Σ.Υ.Ε.) και Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας

1. Για την αποτελεσματικότερη προώθηση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία μέσω της συνεργασίας του Σ.ΕΠ.Ε., της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας (Γ.Δ.Σ.Υ.Ε.) και της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας (Γ.Δ.Ε.) καθιερώνεται ετήσιο πρόγραμμα συνεργασίας, το οποίο περιλαμβάνει τακτικές κοινές συσκέψεις μεταξύ των εν λόγω υπηρε-